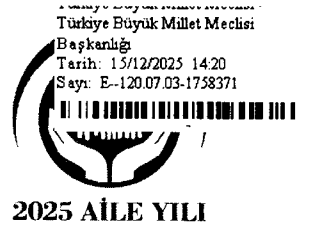

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/33678 6k12
ACELE

Sayı : E-72079556-610-19030234

Konu : Soru Önergeleri (7/33678)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16.09.2025 tarihli ve 1699431 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Muğla Milletvekili Sayın Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/33678 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/33678 Cevap Metni (2 Sayfa)

**Muğla Milletvekili Sayın Doç. Dr. Selçuk ÖZDAĞ'a Ait 7/33678 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni**

Nüfus politikalarının ülke genelinde eşgüdüm içerisinde ve bütüncül bir yaklaşımla oluşturulmasını ve daha etkin uygulanmasını sağlamak, demografik yapıdaki gelişmeleri izlemek ve değerlendirmek üzere 25 Aralık 2024 tarihinde yayımlanan 172 Nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Nüfus Politikaları Kurulu oluşturulmuştur.

Kurulun başkanlığını Cumhurbaşkanı Yardımcısı yapmaktadır. Kurul çalışmaları kapsamında Kurul üyesi kurumlar ve ilgili kurumların üst düzey temsilcilerinin katılımıyla aile ve nüfus yapısında meydana gelen değişimler ele alınmaktadır.

14 Nisan 2025 tarihinde yapılan Nüfus Politikaları Kurulu toplantısında, aile ve güçlü nüfus yapısının oluşturulması amacıyla "Mevzuat", "Çalışma Hayatı", "Eğitim", "Ekonomik Teşvikler", "Sağlık" ve "İletişim ve Farkındalık Oluşturma" olmak üzere 6 çalışma grubu oluşturulmuştur. Söz konusu çalışma gruplarında nüfus politikalarına ilişkin ulusal stratejimizi oluşturmak amacıyla somut öneriler üzerinde çalışmalara devam edilmektedir. Kurul kapsamında yapılan çalışmalar neticesinde evlenme, aile kurma, çocuk sahibi olma ve çocuk bakımını kolaylaştıracak önemli adımlar atılmıştır.

Diğer taraftan, Aile ve Gençlik Fonu kapsamında Evlenecek Gençlerin Desteklenmesi Projesi aracılığıyla yuva kuracak gençlerimiz hem maddi olarak hem de eğitim ve danışmanlık hizmetleri ile desteklenmektedir. Proje kapsamında 2 yılı ödemesiz ve 48 ay vadeli faizsiz kredi söz konusudur. 15 Şubat 2024 tarihinde deprem bölgesinde pilot olarak uygulanmaya başlayan proje, 13 Ocak 2025 tarihi itibarıyla ülkemiz geneline yaygınlaştırılmıştır. 1 Ekim 2025 itibarıyla yürürlüğe giren yeni düzenlemeler doğrultusunda başvuran çiftlerin her ikisinin de 18-25 yaş aralığında olması halinde kredi tutarı 250.000 TL, 26-29 yaş aralığında olması halinde ise 200.000 TL olarak belirlenmiştir. Gelir durumu değerlendirmesinde esas alınan son 6 aylık ortalama gelir sınırı da asgari ücretin 2.3 katından 2.5 katına çıkarılmıştır. 2025 Ekim sonu itibarıyla proje kapsamında 49 bin çiftte kredi ödemesi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, krediden yararlanan çiftlerin 48 ay içinde çocuk sahibi olmaları durumunda, her bir çocuk için kredi geri ödemeleri 12 ay süreyle ertelenecektir. Proje kapsamında imzalanan iş birliği protokolleriyle çeşitli özel sektör firmaları tarafından çiftlere yönelik değişen oranlarda indirimler de sunulmaktadır.

Doğum yardımı uygulaması kapsamında yapılan tek seferlik ödeme tutarı 5 bin TL'ye yükseltilmiştir. Bunun yanı sıra, ikinci çocuktan itibaren her çocuk için ailelere her ay düzenli destek ödemesi hayata geçirilmiştir. Aile ve iş yaşamı dengesini sağlamaya yönelik olarak Devlet Memurlarının Yarım Zamanlı Çalışma Hakkının Kullanımına İlişkin Yönetmelik yürürlüğe girmiştir.

Malumları olduğu üzere, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunun 108 inci maddesinde "Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir." hükmüne yer verilmiştir. Dolayısıyla, hali hazırda doğum yapan memur ve eşi 2 yıla kadar ücretsiz izin kullanabilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunun 'Doğum Sonrası Yarım Zamanlı Çalışma' başlıklı Ek 43 üncü maddesinde yarım zamanlı çalışma hakkının kullanımına ilişkin düzenleme

yapılmıştır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Ek 43 üncü maddesine dayanılarak hazırlanan 10108 sayılı Devlet Memurlarının Yarım Zamanlı Çalışma Hakkının Kullanımına İlişkin Yönetmelik 18.07.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunun “Doğum ve Evlat Edinme Sonrası Yarım Çalışma Ödeneği” başlıklı Ek 5 inci maddesinde konuya ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır. 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunun Ek 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanan Doğum ve Evlat Edinme Sonrası Yarı Çalışma Ödeneğine İlişkin Usul ve Esaslar 10.02.2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu kapsamda çalışan kadınlar ve anne adayları açısından önem taşıyan doğum sonrası yarım zamanlı çalışma hakkına ilişkin halihazırda hem memurlar hem işçiler bakımından düzenlemeler bulunmaktadır.

Diğer taraftan Ülkemizin değişen ve gelişen şartlarına uygun olacak şekilde tüm tarafların talepleri ve ihtiyaçları da dikkate alınarak sürekli değerlendirilmeler yapılmaktadır.

Nüfus Politikaları Kurulu tarafından iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması noktasında çalışmalar sürdürülmektedir. Cumhurbaşkanlığı tarafından kamu kurumlarına kreşlerin yaygınlaştırılması amacıyla “Kreş ve Çocuk Bakımevi Hizmeti” konulu yazı gönderilmiştir.

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımız denetiminde faaliyet gösteren özel kreş ve gündüz bakımevleri, 30.04.2015 tarih 29342 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren Özel Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinin Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında hizmet vermektedir. Söz konusu kuruluşlar gerçek veya özel hukuk tüzel kişilikleri tarafından açılabilen özel teşebbüsler olup kuruluşun hizmet vereceği bölge, çalışma saatleri gibi kriterler kurucu adayının inisiyatifindedir.

Erken çocukluk döneminde yer alan tüm çocukların kreş hizmetlerinden eşit olarak yararlanabilmesi ve sosyal ve ekonomik düzey farklılığı olmadan fırsat eşitliğinin sağlanabilmesi amacıyla mevzuat doğrultusunda özel kreş ve gündüz bakımevleri kapasitelerinin yüzde üçü, il müdürlüklerimizce tespit edilerek Ücretsiz Bakım Hizmeti kapsamında çocukların ücretsiz yararlanması için kullanılmaktadır.

Aynı Yönetmeliğin 50 nci maddesi kapsamında ücretsiz bakım hizmetinden;

- Ekonomik durumlarına bakılmaksızın şehit ve gazi çocukları,
 - Bakanlığımıza bağlı kuruluşlarda korunma ve bakım altında bulunan çocuklar,
 - Cezaevlerinde hükümlü ve tutuklu olan anneleri ile birlikte kalan çocuklar,
 - Ekonomik gücü yeterli olmayan ailelerin çocukları,
 - Ekonomik güçlük içindeki anne veya babası vefat etmiş çocuklar, tek ebeveyni ile yaşayan çocuklar,
 - Engelli ebeveyni olan çocuklar,
 - Kadın konukevinde bulunan veya ayrılan kadınların çocukları,
- yararlandırılmaktadır.

Bununla birlikte Bakanlığımız denetiminde bulunan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından işletilen özel kreş ve gündüz bakımevlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi çalışmalarımız devam etmektedir.